

การศึกษาการ เปิดรับข่าวสาร และการแสวงหาข่าวสารการรับสมัครงาน
ของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

นายเสมอสุข อุไรสวัสดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิตยสารนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประถมศึกษาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

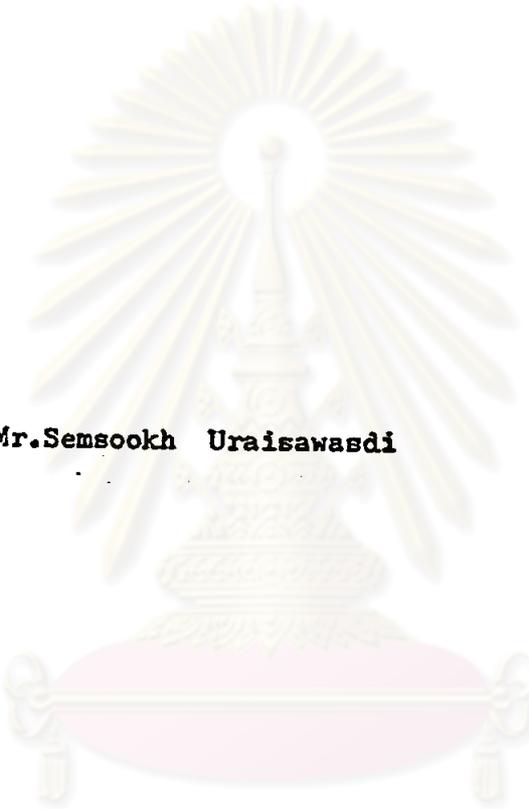
ท. ศ. 2529

ISBN 974-566-350-6

013561

118122514

THE STUDY OF MASS MEDIA EXPOSURE AND ACCESS TO INFORMATION
FOR THE RECRUITMENT OF DEVELOPMENT VOLUNTEERS, COMMUNITY
DEVELOPMENT DEPARTMENT, MINISTRY OF INTERIOR

Mr.Semsookh Uraisawasdi

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสาร
การรับสมัครงานของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน
กระทรวงมหาดไทย

โดย

นายเสมอสุข อุไรสวัสดิ์

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ จุมพล รอกคำที

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศักดิ์ บุญลือ)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอกคำที)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิโรโสภณ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาการเปิดรับข่าวสารและการแสวงหาข่าวสารการรับสมัครงาน
ของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

นายเสมอสุข อุไรสวัสดิ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโท สาขาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-566-350-6

THE STUDY OF MASS MEDIA EXPOSURE AND ACCESS TO INFORMATION
FOR THE RECRUITMENT OF DEVELOPMENT VOLUNTEERS, COMMUNITY
DEVELOPMENT DEPARTMENT, MINISTRY OF INTERIOR

Mr.Semsookh Uraisawasdi

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement

for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาการ เปิดรับข่าวสาร และการแสวงหาข่าวสาร
การรับสมัครงานของ ผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา กรมการ
พัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ชื่อนิสิต

นายเสมอสุข อุไรสวัสดิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

ปีการศึกษา

- 2528 -

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ซึ่ง ได้แก่ เพศ การศึกษาและรายได้ กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนาจากสื่อซึ่งมีวิทยุ หนังสือพิมพ์ และสื่อบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนกับแรงจูงใจไม่สมัคร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา รุ่นที่ 26 ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย จำนวน 2,651 คน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบธรรมชา (Simple Random Sampling) จำนวน 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามและแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไม่สมัคร ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นโดยปรับปรุงจากแบบทดสอบวัดแรงจูงใจไม่สมัครของฮิวเบิร์ต เจ เอ็ม เฮอร์แมนส์ (Hubert J.M. Hermans) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าไค-สแควร์ และหาสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

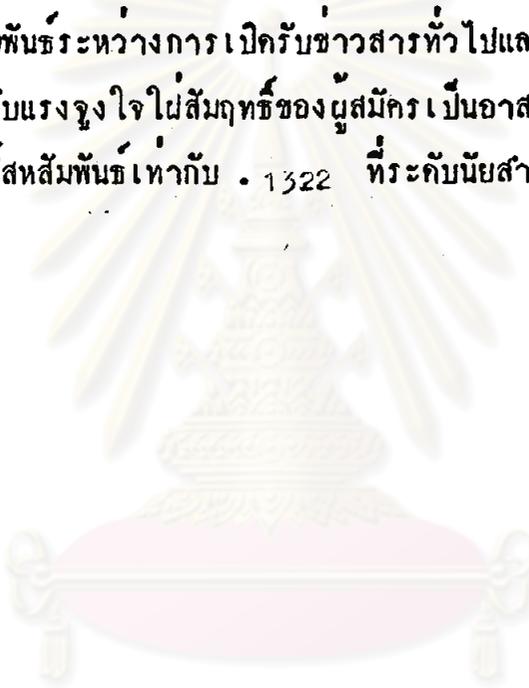
เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางด้านสังคม ปรากฏว่าการ เปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากวิทยุและหนังสือพิมพ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ สำหรับการศึกษารวมปรากฏว่าการ เปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสาร

๑

การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากวิทยุไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษา แต่การเปิดรับ
ข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์
กับการศึกษา

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ ปรากฏว่ารายได้มีความสัมพันธ์
กับการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากวิทยุแต่ไม่มีความ
สัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากหนังสือพิมพ์

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงาน
อาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนกับแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา ปรากฏว่ามีความ
สัมพันธ์กัน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .1322 ที่ระดับนัยสำคัญ .011

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title The Study of Mass Media Exposure and Access to
Information for the Recruitment of Development
Volunteers, Community Development Department,
Ministry of Interior

Name Mr. Semsookh Uraisawasdi

Thesis Adviser Associate Professor Joopol Rodcumdee

Department Public Relations

Academic Year 1985

ABSTRACT

The research aims to study the relationship between media exposure (radio, newspaper announcement and interpersonal media on general content and on the development volunteers recruitment) of the candidates who applied for development volunteers and socio-economic variables such as sex, education and income and the achievement motivation variables.

Three hundred and four persons were randomly selected from the total population of 2,651 candidates who applied for the 26th groups of development volunteers, Community Development Department, Ministry of Interior. The samples were interviewed with structured questionnaires and the Achievement Motive Test adapted from the Hubert J.M. Hermans Achievement Motive Test. Chi-square and Pearson Product Moment Correlation Coefficient were used in the data analysis.

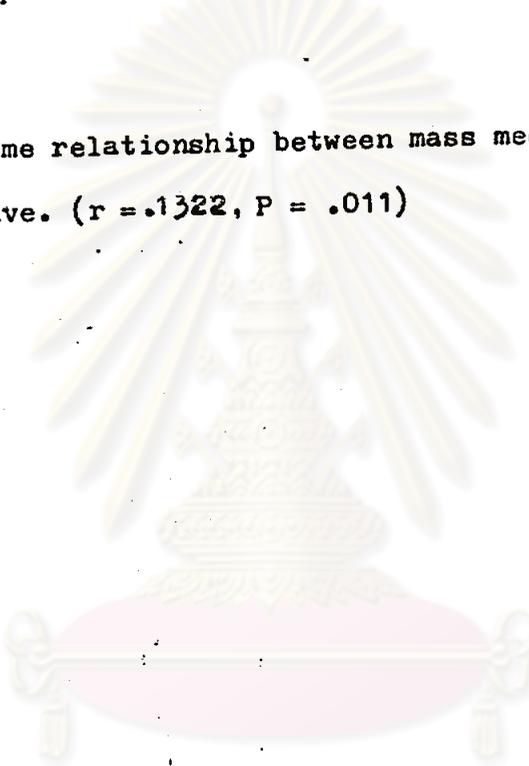
With regard to the social factor, non significant relationship was found between sex and exposure to radio and newspaper on

๓

general content and on the development volunteer recruitment.
Education had no relationship with radio exposure but had
relationship with newspaper exposure.

With regard to the economic factor, income had no
relationship with exposure to newspaper but had relationship with
exposure to radio.

There was some relationship between mass media exposure
and achievement motive. ($r = .1322, P = .011$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กติกการรรมประกาศ

ผู้วิจัยใคร ขอแสดงความขอบพระคุณอย่างสูง ท่ออาจารย์ส่วนนี้ย ทองนพ
อธิบดีกรมการพัฒนารัฐมชน ที่ได้อนุญาตให้ผู้วิจัย ได้ศึกษาในชั้นปริญญาโทมาบัณฑิตและใคร
ขอขอบพระคุณทอ

รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำ
และความคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ ที่กรุณาให้คำแนะนำและทรวจ
แก้ไขข้อบกพร่องทางก้านทฤษฎีการสื่อสารและภาษาไทย รองศาสตราจารย์
ดร.ธนาภี บุญลือ ประธานกรรมการสอนวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและทรวจแก้ไขข้อ
บกพร่องก่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัย ซึ่งช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกคองและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
อาจารย์ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
ศึกษาแห่งชาติ ที่กรุณาให้คำแนะนำและความคุมการวิจัยทางก้านสถิติ รองศาสตราจารย์
ดร.พรธมราย ทรัพยประภา ที่กรุณาให้คำแนะนำทางก้านจิตวิทยา รองศาสตราจารย์
ดร.ศิริชัย ศิริภายะ ที่กรุณาให้ความรู้ก้านระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งได้นำมาใช้เป็นประโยชน์
อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อาจารย์ ดร.นิรันคร์ จงวุฒิวะห์ ผู้อำนวยการ
กองอาสาพัฒนา ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและแนะนำในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการ
อนุญาตให้ผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา วันที่ 26 กอบแบบสอบถามก่อนเข้าสอบสัมภาษณ์และ
อาจารย์ทัศนีย์ เขยจรรยา ที่กรุณาให้คำแนะนำการลงรหัสและขั้นตอนการใช้ SPSS-X
ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นอกจากนี้ ใครขอขอบพระคุณ อาจารย์อุษณีย์ พงษ์เหนือ เลขาธิการกรม
การพัฒนารัฐมชน และอาจารย์กุศล บุญยมาลิก ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่
อดีตอาจารย์และผู้บังคับบัญชาผู้วิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำสั่งสอนและให้กำลังใจในการ
ปฏิบัติงานโครงการอาสาพัฒนาจนผู้วิจัยเกิดแรงจูงใจทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

ถ้าไม่ได้บุคคลผู้มีพระคุณถึงกล่าวอนุญาต ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ และช่วย
เหลือแล้ว การวิจัยครั้งนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จเลย ขอขอบพระคุณด้วยความจริงใจ
มา ณ โอกาสนี้

เสมอสุช อุไรสวัสดิ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....

ง

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....

ฉ

ถกติกกรรมการประกาศ.....

ช

รายการตารางประกอบ.....

ญ

บทที่

1. บทนำ.....

1

 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....

1

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....

7

 สมมติฐานการวิจัย.....

7

 ขอบเขตการวิจัย.....

8

 นิยามศัพท์.....

8

 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....

10

2. ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....

11

3. ระเบียบวิธีวิจัย.....

28

 ประชากร.....

28

 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....

30

 การทดสอบเครื่องมือ.....

31

 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....

31

 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....

32

 การวิเคราะห์ข้อมูล.....

36

4. ผลการวิจัย.....

38

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับพฤติกรรม รมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประเภทวิทยุ จำแนกตามความถี่.....	48
2	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรม รมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประเภทวิทยุ จำแนกตามความถี่.....	49
3	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรม รมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประเภทวิทยุ จำแนกตามความถี่.....	50
4	ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับพฤติกรรม รมการ เปิดรับข่าวสารทั่วไป และข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภท หนังสือพิมพ์ จำแนกตามความถี่.....	51
5	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรม รมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามความถี่.....	52
6	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรม รมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปและข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประ เภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามความถี่.....	53
7	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา เปิดรับข่าวสารทั่วไปและข่าวสารการ รับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา.....	57
8	จำนวนและร้อยละของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา.....	99
9	จำนวนและร้อยละของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา จำแนกตามอายุ.....	99
10	จำนวนและร้อยละของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา จำแนกตามการ ศึกษา.....	100

11	จำนวนและร้อยละของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา จำแนกตาม ภาคภูมิศาสตร์.....	100
12	จำนวนและร้อยละของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา จำแนกตาม รายได้ของครอบครัว.....	101
13	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ.....	101
14	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรม การ เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์...	102
15	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประ เภทวิทยุ.....	102
16	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประ เภทหนังสือพิมพ์.....	103
17	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ จำแนก ตามความถี่.....	103
18	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามความถี่.....	104
19	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประ เภทวิทยุ จำแนกตามความถี่.....	104
20	จำนวนและร้อยละของอาสาพัฒนา จำแนกตามพฤติกรรมกรมการ เปิดรับข่าวสารการรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชน ประ เภทหนังสือพิมพ์ จำแนกตามความถี่.....	105

การางที่	หน้า	
21	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ.....	106
22	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์.....	107
23	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ.....	108
24	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสารทั่วไป จากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์.....	109
25	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์.....	110
26	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร ทั่วไปจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์.....	111
27	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสารการ รับ สมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ.....	112
28	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ.....	113
29	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภทวิทยุ.....	114
30	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสารการ รับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์.....	115
31	ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์..	116
32	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับพฤติกรรมรรมการ เปิดรับข่าวสาร การรับสมัครงานอาสาพัฒนาจากสื่อมวลชนประ เภทหนังสือพิมพ์..	117
33	การ เปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสาร เพิ่ม เติมจากสื่อบุคคล และสื่อมวลชนของผู้สมัคร เป็นอาสาพัฒนา.....	118

การวางที่	หน้า
34 การเปรียบเทียบการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติมจากประเภท ของสื่อบุคคลและสื่อมวลชนของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา.....	118
35 จำนวนและร้อยละลักษณะพฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร เพิ่มเติมของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา.....	119
36 จำนวนและร้อยละของเหตุผลในการแสวงหาข่าวสารเพิ่มเติม ของผู้สมัครเป็นอาสาพัฒนา.....	119

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย